

עלי מרפא
שער הגליון
יין הנגרי
למעשה
בני היכלא

- לא הזמן לפחד?
- כוחו של געגוע
- תפילה של מנהל חשבונות
- בין המצרים: איך מתחברים
- הבית המצנץ באפלה
- התורה הזמנית:
- הכח שבגדולת הבורא
- תירושי תורה - שיין אליך
- למה לבכות?
- הכח להפיר ולהמתיק, למי?
- בית עם פנימיות
- אבלות - היום?!
- הלכות בין המצרים

דרכי נועם
טעים גן עדן
כוכבי אור
עומק המרשה
חנך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

להשתתף בצרות ישראל - תיחד זמן ביום.

יום א' חיי שרה תקצ"א

...ומאד נקלאתי עליך, על שְׁעוֹלָה על לִבְךָ פִּיחַד מַעֲנֵן הַאֲטֵעֶנְךָ [מגכה החולידע], כי הוא רק מְרָה שְׁחֹרָה בְּחַנְם, הַשֵּׁם יִתְפָּרַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּס עַל עַמּוֹ, וְיַצִּילֵם מִעַתָּה מִגְזֵרָה הַמְרָה הַזֹּאת. אֲבָל הַלֵּילָה לָךְ לְהִתְפַּחַד בְּחַנְם, וּלְבַלְבֵּל עֲצֻמָּה מַעֲסָקָה בְּעִבּוּדֵת ה', אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהִשְׁתַּתֵּף בְּצָרוֹת יִשְׂרָאֵל, בְּדַאי יִסֶּה לָךְ לְהִתְפַּלֵּל וְלַעֲקֹה מְרָה עַל גְּזֵרָה זֹאת, אֲבָל הַכֹּל עַל פִּי דְרָכִים שְׁלֹמֹדֵנוּ מוֹרְנוּ הַקָּדוֹשׁ זְכָרֵנוּ לְבָרְכָה, דְּהֵינּוּ לִיחַד נְטֵעָה בַּיּוֹם לַעֲקֹה עַל צָרוֹת נַפְשׁוֹ, וְאֵזַן יִכְלַל בְּתוֹכֵךְ גַּם צִעֲקָה הַזֹּאת אֲשֶׁר בִּימֵנוּ נִגְזְרָה גְזֵרָה מְרָה פְזֹאת, אֲנִילִי יְחוּס אֲוִלֵי יְרַחֵם, אֲבָל גַּם עֵתָה צְרִיכִין לְחַזֵּק עֲצֻמּוֹ לְהִיוֹת כֹּל הַיּוֹם בְּשִׂמְחָה, עַל כֹּל הַנִּקְדָּחוֹת טוֹבוֹת שֶׁנִּמְצְאִים בְּנוֹ עֲדִין, הַקִּיצוֹתֵי וְעוֹדֵי עֲנָף.

נָא בְּנֵי חֲבִיבֵי, אֵל תַּמְשִׁיךְ עֲלֶיךָ חֵס וְשִׁלוֹם מְרָה שְׁחֹרָה בְּחַנְם, וְתוֹלֵלָה לָךְ לִזְנוּז מְקוֹמָךְ מִחֲמַת זֶה, שְׁלוֹם לָךְ אֵל תִּירָא, וְנִמְנוּ כֵן נְשָׂאֵי הַדְּאֵגוֹת וּמְרָה שְׁחֹרָה שְׁלָךְ כֹּלֵם בְּחַנְם, וְאִינֵם מוֹעִילִים כֻּלָּל, וּמְזַקִּים הַרְבֵּה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

נתן מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום לחדש	ליקוטי מוהר"ן קמא	ליקוטי הלכות ה"ג	משנה ברורה ה"א	דף היומי כתובות	עלים להרפא
שבת	כד	קיד:	קמח	פד:	יז	מר"א א
א	כה	קטו:	קמט	פד:	יח	מר"ב ב
ב	כו	קטז:	קן	פה:	יט	מר"ג ג
ג	כז	קטז:	קנא	פה:	כ	מר"ד ד
ד	כח	קסז:	קנב	פז:	כא	מר"ה ה
ה	כט	קיד:	קנג	פז:	כב	מר"ו ו
ו	א	קיו:	קנד	פז:	כג	מר"ז ז

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן כ"ה

הנח להצליח נמצא בפה שלך

בהירות, זה המצרך הנחוץ ביותר בכל תחום. בעיקר בעבודת השם. לדיבור שלנו יש כוח עצום, אם נדע להעריך אותו הכל יהיה ברור יותר.

הזה מצוי בדיבור, בפה. הוא אמור לשמש אותנו כדי להשיג כל דבר טוב. הדיבור הוא קודם כל כלי בירור. יש לנו חולשה מסוימת, היינו מעוניינים לתקן הנהגה פסולה ולשלוט בדחף מיותר. מה חסר לנו כדי להצליח? חסרה בהירות. איננו באמת מעוניינים להתנתק מההרגל הבעייתי ואיננו באמת משוכנעים

כדי להצליח בכל עניין דרושה קודם כל בהירות. דע את אשר לפניך. אם אנו רואים לפנינו אדם עסוק במרץ, ברור לנו שיש לעיסוק הזה תכלית. האיש יודע מה הוא עושה ולאן הוא חותר. כאשר הכיוון אינו ברור והתכלית לא ידועה, נראה בדרך כלל עצלות וגרירת רגלים. חוסר מעש ושעמום. אמור מעתה - בהירות היא השלב הקודם לכל עשייה ברוכה. אם יהיו לנו כל המשאבים והיכולות, לא נוכל לעשות בהם מאומה בלי שנדע מה עלינו לעשות, ובוודאות.

הצורך בהירות ובתחושת וודאות מתעצם כפליים כשמדובר בעבודת הבורא. לימוד תורה דורש ריכוז בסוגיה. להתעמק בסברות ולמצוא את מתיקות השכל הגנוזה בתוך המילים. כדי להתפלל מוכרחים תחושה וודאית של 'דע לפני מי אתה עומד'. אם הלב אינו חש בבהירות שהשם ניצב עליו ומשתוקק לשמוע כל מילה היוצאת מפיו, איך אפשר בכלל להתפלל?

לכל כוח יש איבר מסוים השולט בו. רואים באמצעות העיניים, שומעים באוזניים. שרירי הזרועות מסוגלים לנשיאת משאות. היכן מצוי כוח הבהירות? מקומו בפה, כלומר בדיבור. הדיבור מכשיר את הרעיון המופשט להפוך לעשייה ממשית.

זה הדבר

בפרשת השבוע מורה משה רבינו לראשי המטות את דיני הנדרים בלשון "זה הדבר אשר ציווה השם". 'זה הדבר' היא בחינת אספקלריא המאירה. הדרגה הזו, מלמד רביז"ל (לקוטי מוהר"ן ה') מיוחדת למשה רבינו. כי יש צדיקים שזכו לקבל את התורה בבהירות מוחלטת. ברור להם שכל פרט קטן הוא-הוא רצון השם. וכשאתה יודע שכל בדיוק רוצה השם שהדבר ייעשה - וכי תמצא זמן להתלבט ולהתעצל!?

איך משיגים יהדות במדרגה שכזו. הנדר הוא האמצעי להגיע לשם. יהודי המוציא בפיו לשון נדר מחייב את עצמו במצווה חדשה. הוא לקח עניין חסר הגדרה של אסור או מותר, דבר הרשות, והפך אותו לדבר ברור מאוד - זה אסור. נדר הוא האמצעי לחדד דברים שאינם ברורים דיים. לפיכך היו צדיקים שהשתמשו בו כדי להתקדש ולהתגבר על חולשות החומר. זו דרך המתאימה לצדיקים, אנשים פשוטים אינם רשאים להרבות בנדרים.

הנדר אמנם אינו נגיש לכל אדם, אבל הכוח שמאחוריו שייך בהחלט לכל אחד. הנדר קרוי 'הפלאה' והכוח

”
התשובה שלנו לטשטוש הגלות היא אבלות. כשאין בהירות צריך להתגעגע אליה. להפוך את הגעגוע למילים מתוך תקווה ואמונה

שנוכל לו. דיבור יועיל כאן.

יש להכניס את הנושא לתוך מילים. לדבר עליו עם השי"ת. בגילוי לב. תוך כדי דיבור הדברים יתחדדו. נבין ונראה בחוש עד כמה הדבר הפסול הזה מזיק, מיותר, לא קשור אלינו בכלל. הדיבור יגרום לנו למאוס באמת ובהחלטיות ברע, ולבחור לגמרי באמת לנצח אותו. הדיבור יחדד גם את הטוב שבנו. הטוב האלוקי שבכוחו למגר כל חולשה ונטייה פסולה, הטוב שהיה מטושטש ומהוסס - יקבל באמצעות הדיבור תעצומות חדשות.

מתאבלים ומתנחמים

בימים אלו מתאבלים על חורבן הבית, מה חסר לנו בעצם? חסרה בהירות. זה מה שבית המקדש העניק לנו והיום אין. המקדש היה המקום הבהיר והברור בעולם. האמונה שם מוחשית. כל אחד יודע את מקומו ועבודתו. כמה נפלא לחיות באווירה שכזו.

החורבן הביא טשטוש לעולם. כשהדברים אינם ברורים, הם נעשים חלושים. קדושה נעשית עניין מעורפל. רוחניות הופכת לסיפורי צדיקים מדורות קודמים. טהרה מוזכרת כנושא עיוני מהספרים. ואז באה גלות. תשתפכנה אבני קודש בראש כל חוצות. כשהעניינים פוזלות לשדות זרים ולסיפוקים חיצוניים וזולים, סימן שבהירות כבר אין כאן.

התשובה שלנו לטשטוש הגלות היא אבלות. כשאין בהירות צריך להתגעגע אליה. להפוך את הגעגוע למילים. לבכות לא מתוך ייאוש, אלא מתוך תקווה ואמונה ברורה שנזכה ונראה במהרה גאולה. התפקיד שלנו לעת הזאת הוא, לרצות מאוד-מאוד גאולה. לדבר על זה עם השם. לדבר כמה שיותר.

מנהל חשבונות של רבינו

ר' אבא סיפר לי פעם: התפלאתי איך זה שיהודי, מנהל חשבונות (ר' נחמן נעמירוב'ר) מתפלל בכזו מתיקות - - -

תפילת מוסף שלו היתה בצורה כזו שאי אפשר לתאר. בכזו מין דבקות הוא התפלל... וכשהוא התייפח מבכי - - - לא ניתן לתאר... הלב כולו היה בתוך התפילה. על זה אמר ר' אבא: איך זה שיהודי מנהל חשבונות בעסק, יתפלל בכזו מתיקות...

אבל פעם התארחתי אצלו בשבת. הייתה כזו שבת, כזה 'אשת חיל' כזה מין 'אזמר שבשחין' בכאלו פנים מאירות שהיה לו על השולחן... אם כך, אז בהחלט שייך שיהיה לו כזה תפילה!...

אותו ר' נחמן חזן זה, היה חייל עוד לפני מלחמת העולם הראשונה. הוא לא טעם שום מאכל משלהם... זה דבר עצום, היו כאלה אולי אחד לאלף.

כשהגיע חג הפסח, הממשלה שם שחררה את כל החיילים היהודים שיאכלו בנפרד.

הוא היה חיל באזור ז'יטומיר - עיר ליד ברדיטשוב, הוא ניגש שם בבית הכנסת המקומי ליהודי, ואמר לו: תקשיב, אני נכד של ר' נתן! אנא תן לי מקום כשר ומהודר לאכול שם...!

הובילו אותו לאיזשהו גביר, הוא נכנס אליו לבית ופתאום וא רואה מונחות על השולחן... שתי חלות טריות! הוא עמד משתומם. "מה זה כאן, חלות לליל הסדר...?!" ענו לו: אל דאגה. כאן בבית אנו מהדרים היטב בכשרות, ואף מקפידים רק על 'שמורה'. החלות שאתה רואה הם מביצים וסוכר! הם הרי היו עשירים, וה'חלות' היו מונחים לנו.

נו, הוא כהרגלו אמר את ה'סדר' בהתלהבות כהרגלו. והוא גם היה בעל מנגן גדול.

הגביר ההוא אמר לאחר מכן, שהם 'יצאו מהכלים' שם. מעודם הם לא ראו סדר שכזה - - -

מאותו ליל הסדר, מאז שראו שהוא סוג אחר של בן אדם, איש צדיק, המשפחה היא החלה לשלוח לו אוכל ביתי וכשר, וכך היה לו לאכול ארוחת צהריים במשך שנים רבות. כמדומני שהגביר נעשה ברסלב'ר ומביתו נסעו לראש השנה אה...! כאלו אנשים היו אצלנו - - -

בין המצרים [א]

של בין המצרים, כי כאשר הוא ממוקד מטרה, הוא התייפח מתיישב על הריצפה ומתחיל לקונן על מצבו, לדבר עם ה', למה?! למה?! למה?! "שבת ממוש ליבנו נהפך לאבל מחולני", הרי אפשר לחיות בצורה אחרת. זו לא עצבות, זה דווקא בכיה של תקווה.

-ד-

כאשר אנו רואים שהמלך יוצא החוצה, לחפש אותנו, היכן שנזרקנו, בשדות ובביצות. ואנו מרימים את העיניים, ולפתע רואים, שהוא מסתובב לחפש אותנו ובוכה עלינו אישית, אזי מתעוררת אצלנו האבלות והבכייה, לא אבל של ייאוש: אוי, מה קורה לי... מה יהיה... אלא קרבה של געגועים: הנה, המלך מחפש אותי, הנני כאן... למה זרקת אותי...

אנחנו כביכול חסרים לשכינה. היא רוצה רק דבר אחד, לראות אם גם אנו חשים בחסרונה, מחזירים לה בכי... כי הרי ממילא אנו בוכים וסובלים מהקשיים שלנו, אך האם אנו בוכים ומנסים להסתגל לחיים טובים יותר בגלות, או שאנו בוכים בכי משותף, של געגועים אחד לשני לחיות חיי אמונה וקרבת אלוהים.

לומר לשכינה 'איני יכול בלעדך...' 'לא רוצה להסתדר בגלות...' 'נכון עדיין קשה לי לחזור אליך, יש לי ניסיונות, עוברים עלי קשיים, אין לי עצות ודרכים, אך באמת, אתה חסר לי, אני רוצה אותך...' רק נתחיל לפייס את השכינה בדיבורים כאלו של בכי משותף, וכבר נרגיש התקרבות להש"ת, עוד לפני הישועה השלמה.

כמה נקודות 'למעשה' להתחבר לאבילות על הבית המקדש ולעורר הגעגוע לגאולה השלמה

-א-

הזעקה והבכיה על הגלות היא בעצמה מקרבת לה'. כי היא מעוררת מקומות נסתרים בלב האדם שם הוא מאוד אוהב את ה' ודבוק בו, אלא שבמשך כל ימות השנה המוח והלב התפזרו, והאדם לא שם ליבו לראות שהוא באמת שייך לקרבת ה'. אך כאשר עוצר את החיים ומתיישב בחצות הלילה או בחצות היום של בין המצרים (כמובא באריז"ל), לספר לה' על גודל האבידה שלו, מתחדדים אצלו הרצונות והתשוקות להש"ת עד שדווקא הבכיה וקנינות, הם אלו אשר מקרבים אותו להשם בזמן ההתרחק.

-ב-

טעות לחשוב שבימי בין המצרים אסור לשמוח. כי איננו מתאבלים על העבר, על בית המקדש שחרב ונעלם. בוכים אנו על ההווה, דווקא מחמת שמאמינים אנו שישועתנו כה קרובה לבוא. בימים אלו, מזכירים אנו לעצמנו שהשכינה בכל לילה בוכה על כך שהיא רוצה להחזיר לנו את הקרבה. היא בוכה עלי ועליך בפרטיות ממש, בכי של געגועים עצומים, מתי נראה יחדיו?!

-ג-

כשאדם מכניס בעצמו אמונה ותקווה בגאולה, הוא לא שואל האם מותר להיות בשמחה, האם יש היתרים לכל מיני הלכות

נצור לשונך הלכות רכילות

אם שואלים אדם 'מה דיבר פלוני עלי?' ואין לשואל תועלת מהידיעה של הדבר, מותר לשנות מפני השלום, דהיינו לספר לשואל רק הדברים הטובים שאמר פלוני עליו ולהשמיט הדברים שהם נגד רצונו ועלולים לגרום לשנאה או לריב. אם לא אמר דברים טובים מותר להמציא שבחים ודברים טובים שבכלל לא דיבר אם אין לו עצה אחרת להשתמש מהשואל, אסור להשבע לשקר מפני השלום.

אסור לספר רכילות בעילום שם, היינו שמספר לו מה שדיברו עליו או עשו לו ואינו מגלה לו מי המדבר או העושה. אם מובן מתוך פרטי הסיפור על מי הוא מדבר או אם השומע יוכל לחקור ולדעת מי דיבר יש בזה איסור רכילות.

כי זה ידוע שעקר אחיזת הס"א הוא ממחלקת שבין ישראל בעצמם, כשיש ה"ו ביניהם מחלקת ומסתכל כל אחד על חברו כרעה מחמת האמת שלו, כי כפי דעתו אין טוב בעיניו האמת של חברו, שני"ו כל רבוי המחלקת שבעולמם ומשם אחיזת הס"א להכניס עין רעה ולחזיק: איצד חידאת, מחלוקת מו

הליכות

שיחות ומנהגים

שְׁכָר וְעִנְשׁ

וסים רבנו ואמר: "וכך תקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו" - "אנו אזוי פירט גאט די וועלט". ומזה רואים אף שאי אפשר להבין את דרכי ה' הנעלמים והנפלאים למעלה מן השמים:

מספרים שפעם ביות רבנו בבית הקברות הרגא על איזה נפטר ואמר עליו שפבר שוכב בעשרה בתי קברות, לרב הגאונים שנגעש בהם רחמנא לצלן:

כשאמרנו למוהר"ג ב"ש רבי מאיר מפרעמישלאן, שפרש גדרך צחות את התבות "בתך ומחול" שבקאפיטל האחרון שבבתלים: שפשוף כל סוף ימחול. תקדוש ברוך הוא בעונות ישראל, וזהו "בתך ומחול". הפטרי מוהר"ג על זה ואמר: "אבער ביז מען וועט קומען דערצו" - "אלם עד שנגיע לזה". כאומר, כמה צרכים עוד להתגעגע ולסבל עד שתקום הסוף הטוב הזה שיימחול:

אור בבית הזפת

הכל כינונו "הירשקע סמאל'ער" - הזפת - מוכר הזפת, על שם משלח ידו. עומד היה חגור בסינורו בשוקה של קיבליטש עיירת מגוריו, נושא ונותן עם לקוחות מזדמנים ומוכר מן הזפת שבחבית הניצבת על עגלה הרתומה לסוס.

וכי יכלו אנשי קיבליטש לשער כי הירשקע הוא עובד ה' מופלא?

בדבר אחד היו הכל תמימי דעים: הירשקע עני מופלא הוא בכל ההידורים. בביתו, הפרוץ מרובה על העומר, ובימות החורף חודרים פתיתי השלג פנימה ונערמים בפניות הבית. רובלים מיותרים לעולם אינם מצויים בכיסו, מרוב עניותו אין ידו משגת אפילו לקנות 'ארטל' כדי לחגור עצמו בשעת התפילה. מה עשה? קלע לעצמו אבנט עבות מגבעולי קש, ובו מקיים הוא 'היכון לקראת אלוהין'.

חצות וישוב הדעת החסיד רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל

באחד מלילות החורף הקרים, בשעת חצות, קרא ר' אהרן לחתנו החסיד ר' לוי יצחק בנדר, ואמר לו: "צא נא אל מחוץ לבית, וראה איך העיירה כולה שרויה באפילה, ורק מביתו של ר' הירשקע בוקע אור קלוש. יושב הוא עכשיו ועורך 'תיקון חצות' ולומד תורה לאורה של עששית-נפט, ואיש מבני העיירה אינו מעלה על קצה דעתו את עבודתו הנשגבה את בוראו".

כך חי לו ר' הירשקע את חייו בהצנע-לכת, וכך, בשקט הלך לעולמו בסוף שנות התר"ע, והוא כבן שבעים שנה.

השמועה על הסתלקותו הגיעה לאוזני ידיד נפשו ר' אהרן והוא התמלא בצער רב. היטב ידע את גודל האבידה. הוא קרא לחתנו ר' לוי יצחק, ושניהם יצאו יחד להלוויה.

כשם שנסתר היה ר' הירשקע בחייו, כך במותו. להלוויתו הגיעו שלושה אנשים בלבד, ואפילו מניין לאמירת קדיש לא היה שם... בעודם פוסעים אחר מיטתו, פונה ר' אהרן אל חתנו: "הרואה אתה איזו לוויה יש לו לר' הירשקע? עם שלושה אנשים בלבד... אולם שם (בעולם האמת) יש לו לוויה יפה וקבלת פנים מפוארת ביותר..."

והוסיף ר' אהרן: "אשרי חלקו של מי שהבריות אינם יודעים ממנו ומצדקתו כלל!"

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה כ"ה - התורה הזמנית - מאמר י"ב
ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

וההתגלות גדולת הבורא, הוא על ידי צדקה שנותנין לעני הגון. כי עקר הגדלה והפאר הוא התגלות הגונו. וכסף וזהב הן הן הגונו, כי גונו עליון בהם. וגונו עליון המלכשים בכסף וזהב, אין מאירין אלא כשבאים לאיש הישראלי, כי שם מקומם. ונכללים זה בזה, ומתנהרין אלו הגונו, בבחינת (ישעיה מ"ט): "ישראל אשר בך אתפאר", כי מקום הגונו אינו אלא אצל איש הישראלי. ומתנהרין הגונו, אזי הקדוש ברוך הוא מתגדל ומתפאר בהם, בבחינת (חגי ב'): "לי הכסף ולי הזהב, ונעשה מהם בגדי ישע". "ישע" אסתכלותא, כמו "ישעו אל ה'" (זהר יתרו ע"ן ע"ט) מן חמת הפאר הכל מסתכלין בו, כי כלם מתאוין להסתכל בו. אבל כל זמן שהכסף וזהב אצל העכו"ם, אזי הגונו נעלמים אורם, ואינם מאירין, כי אין שם מקומם. כי אין מקומם אלא אצל איש הישראלי, בבחינת: "ישראל אשר בך אתפאר", כי שם פאר הגונו:

ובשביל זה העכו"ם תאבין לממון ישראל, אף על פי שיש להעכו"ם כסף וזהב הרבה, תאבין לדינר של יהודי, כאלו לא ראה ממון מעולם. וזה מחמת שהכסף וזהב שיש תחת ידם, אין הגונו מאירין, ואין החן שורה על ממון שלהם, כי עקר הפאר והחן לא נתגלה אלא אצל ישראל. ובשביל זה נקראים רשעים, כמו (אבות פרק א'): "היו זהירים ברשות". כי הם רשעים ועניים, כי אין להם הנאה מממונם, כאלו הם עניים, ותאבין לממון של ישראל, כי על ממונם של הישראלי שורה הפאר והחן, והכל תאבין להסתכל על הפאר והחן: אבל דע, תכף ומיד כשהעכו"ם מקבל ממון ישראל, תכף ומיד נתעלם החן והפאר בתוך הממון. ובשביל זה העכו"ם בכל פעם תובע ממון אחר מישראל, ושוכח הממון שכבר קבל, כי נתעלם החן כשבא ליד העכו"ם, וזהו (שם): שאין מקרבין אלא בשעת הניתן: וזה בחינת (בראשית ו'): "הן פניני ה'" עיני ה', זה גונו עליון, שהם בחינת כסף וזהב, שם עקר החן והפאר: וזה שאמר אבימלך לשרה: "הנה נתתי לך כסף לאחידה, הנה הוא לך פסות עינים" (בראשית כ). הינו: ששיצא הממון מיד עכו"ם ליד הישראלי, תכף נתגלו הגונו, ונעשו בבחינת 'בגדי ישע', הינו 'פסות עינים', שהכל מסתכלין בהם, שהכל תאבין להסתכל בהם:

ועל ידי צדקה שנותן מממונו נתתקן כל ממונו, ונתגלו הגונו ומאירין. ונעשה כל ממונו בבחינת: 'לי הכסף ולי הזהב', בבחינת (ישעיה ס"א): "בגדי ישע מעיל צדקה יעטני". ואפלו זה המעות שזוקחין העכו"ם מאתנו, נחשב לצדקה. כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (בבא בתרא ט'): ונגושי צדקה. וזהו (שיר השירים ז'): "עיניך ברבות בחשבון" עיניך, זה הגונו, בחינת 'כסף וזהב', נתברכין על ידי צדקה, שכל פרוטה נצטרף לחשבון גדול (בבא בתרא ט'). ואפלו על ידי הממון שבא לתוך יד העכו"ם, הנקראים בת רבים, גם זה נחשב לצדקה, כמו שפתיב: "ונגושי צדקה". וזה דוקא, על שער בת רבים, כשעדין על השער, קודם שבא ליד העכו"ם, עדין שורה החן על הממון, אבל אחר כך נעלם החן כנ"ל:

תיקון הממון

רבינו מכא באריכות את עוצם הגונוין עילאין שיש בממון וזוה מתגלה ע"י הצדקה, והיינו שזה עצמו השכל שאדם צריך להסתכל בו על הממון וע"י עצמו זוכה לצאת מהמדמה של הממון שכל כך מבלבל את האדם, ובאמת בכל הדברים הגשמיים צריך לצאת מהמדמה אל השכל, אלא שהממון הוא הדבר שמקיף את כל חיי האדם, וע"י בירור המדמה בממון יוכל לזכות לזה גם בשאר הדברים.

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

על איזה דרך בעבודת ה' אומר ר' נתן: "ואם אתם הייתם הולכים בזה כמותי, הייתם נשרים יותר ממני?" שטח

תשובה לחידה הקודמת:

עבור איזה עיקר ויסוד - צריך להתגבר מאוד מאוד? שְׁהַעֲפֹר וְהִסּוּד שְׁצִירָה לְהַתְגַּבֵּר מְאֹד מְאֹד - לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד וְלַעֲשׂוֹת הַמַּצְוֹת בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה! לְקִטּוֹת הַלְבַּת אִישׁוֹת י.ד.

הזוכה: אוריאל טולידנו ביתר הזוכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

גוונין עילאין הוא דבר מוחשי שאפילו הגוי מרגיש

והנה רבינו מאריך מאוד בפירושו המשנה באבות 'הווי זהירין ברשות שאין מקרבין אלא בשעת הנייתן', איך שהגויים משתוקקים לממון של יהודי בכל פעם מחדש כי יש בזה גוונין עילאין, ויש לבאר שיש בכל זה לימוד עצום ונפלא, כי אחרי כל הלימודים שמלמדים אותנו הצדיקים איך שכל העוה"ז מטעה אותנו ע"י בחינת המדמה, כי באמת הכל הוא גדולת הבורא והתגלות הגוונין עילאין, אבל אחרי הכל המדמה מטעה כל כך את האדם עד שנדמה לו שזה בחינה יפה שמבוארת בספרים הקדושים, אבל למעשה בחיי היום יום, סוף סוף כסף זה כסף עם כל מה שזה כולל, ועי"ז הוא נשאר בכלבולי המדמה שלו ואינו מתעורר לצאת מהמדמה, עד שנופל לשרירות לב ולכלל האבן רחמנא ליצלן.

וזה מה שרבינו לעורר אותנו שנבין שלא מדובר רק בבחינות גבוהות ששייכות לצדיקים, אלא במציאות מוחשית ופשוטה עד שאפילו הגוי מרגיש את זה, וזה מה שגורם לו לרצות כל כך את הממון של איש הישראלי, ואף כשהוא כבר מקבל ממון, אינו שבע מזה ורוצה עוד ועוד ממון, כי זה דבר מוחשי שגם הוא מרגיש, [אלא שאינו מבין מה הוא מרגיש, אבל זה מציאות מוחשית בעולם], וקל וחומר שכל אחד מישראל יכול להרגיש ולחיות עם זה, וחס וחלילה לחשוב שזה איזה דבר שמימי ששייך רק לצדיקים מופלגים, כי אינו כן אלא היא מציאות מוחשית ממש, אלא שיש כח של מדמה שמבלבל את האדם וגם כשיש התגלות של גוונין עילאין הוא נמשך את הקליפה שסובבת את הפרי, שהיא באמת רק דמיונות ובלבולים ועצבות, אבל יש בכוחו לצאת מהמדמה ולעלות אל השכל עד שיזכה לשנות את ההסתכלות על הממון לגמרי, וכן על כל שאר הדברים הגשמיים על דרך זה וכנ"ל.

כשאין עוסקים בבירור המדמה אין שום חיות אפילו

בגשמיות

ויש בזה עוד נקודה שעלינו ללמוד מהגוי, שבאמת אין לו שום חיות מממונו כי אינו זוכה אף פעם לגוונין עילאין עצמם, אלא הוא מתעסק רק עם המדמה שהיא הקליפה הסובבת את הפרי, וכך הוא אצל כל אחד ואחד כל זמן שאינו עוסק בבירור המדמה הוא מלא עצבות ובלבולים ודמיונות, כי באמת בלי בירור המדמה אין שום חיות ושום הנאה משום דבר בעולם, כמו שהגוי באמת אין לו הנאה מממונו, ורק כשזוכים לשבור את הקליפה ולבוא אל הפרי, זוכים לשמחה אמיתית של התקרבות להשי"ת, ואז גם תענוגי עולם הזה באים אל תיקונם האמיתי אפילו בגשמיות.

תיקון הצדקה ע"י המיסים

ומוסיף רבינו דבר נורא, שאף המיסים האלו שהגוי לוקח מהיהודי עוד ועוד, [כי אף פעם אינו שבע], גם בזה נעשה בחינת תיקון של הצדקה, וכמבואר בגמ' בבא בתרא שגם זה הקב"ה מחשיב לצדקה, וייתכן לבאר בזה שבאמת נעשה בזה גילוי של הגוונין עילאין וההתפארות, כי ע"י המיסים שהגוי גונב, האדם יכול להתעורר ולהאיר ולהבין שהוא אינו כך, שהרי יהודי אף פעם לא יקח כל כך הרבה ממון ובאכזריות כזו, ומתעורר עי"ז להבין את מעלת היהודי, וכך במקום להישבר מעוצם כבודות המיסים שהגוי לוקח, מתעורר האדם לראות את החן של איש הישראלי, ומתעורר להבין שבחודאי גם הממון של איש הישראלי הוא עניין אחר לגמרי כי יש בו גוונין עילאין, שזה עצמו מה שמושך כל כך את הגוי, וזה הכנעה של המדמה על כל הממון כי האדם מתבטל וחוזר לה' לגמרי, ועי"ז ג"כ מתגלה הגוונין עילאין בכל הממון שלו, ועל כן יש בזה בחינת צדקה.

שהתכלית זה שכל הנקנה, כלומר 'שאתה' תשיג ותשמח בזה ששימחת את ה'. [כי 'נקנה' בחי' דעת, חיבור ויחוד בין ה' ללבן] וה' שמח בעצם מלחמתך [היותך לבוש התפארות]. ולכן לאחר התפילה שהיתה מלאה במלחמות שגרמו שמחה אדירה להקב"ה, אתה לא חשבת לרקוד ולשמוח בשמחת הבורא, ולשייך אליך את פרי עמלך, [שש אשיש בה'] פשוט שילמת כסף לחנות ולא לקחת את המוצר, [השמחה בשמחת ה'] ולכן שורה עליך המדמה שרק נפלת ולא פעלת כלום.

ולזה רבינו מכוון אותנו, שכשאנחנו פועלים כל דבר שבקדושה, נכון את עצמנו לקנות הידיעה באמונה בזה ששמחת את הבורא. והוא מתפאר בנו, ונשמח בזה. ומילא המדמה בפילה שמגיע לאחר המיתה - עלית מדרגה, לא יוכל ליקרב אלינו, כי השגתי ששימחתי את ה' במלחמה, ועלית דרגה. שלום כהן בית שמש

הנוכחית. נשוב לתחילת המאמר ונקרב אל הלב. ניקח סיפור שכיה. היה לך שכל בכת. רצון שהתפילה שלך תהיה עם יותר לב וכונה. עברת לשכל בפועל, התחלת להתפלל עם תנועות והרבה מאמץ. אבל מה לעשות מוחך השובב פרח לו להרבה מחוזות, והרגשת את המילים כאילו אתה לועס חצץ... ניסית להלחם וכביכול זה לא צלח... בסוף התפילה אתה מתנשף ואומר 'אוף, זה פשוט לא הולך לי והמשכת את היום. ניקח צעד קדימה לתפילה הבאה [דרגה הבאה, שזה בח' לאחר המיתה] איזה מטען אתה סוחב? נראה שלא משהו שנותן לך כח להלחם עוד פעם! הטעות שלך היתה בב' נקודות שורשיות: א. שתפסת שהתפילה שהקב"ה מיחל לה, היא תפילה שאתה לא נלחם בה, ואתה ברגיש באצילות. ב. גם אם כבר הבנת שה' נהנה דוקא מהלחמה ובידור המדמה, חשבת שהתכלית זה לשמח את ה', ולך אין בזה שייכות [או שאני נהנה מההרגשה, או שרק ה' נהנה] ולא השכלת

לכבוד מערכת עלה לתרופה שלום רב רבינו אומר 'עיקר קיומו של אדם זהו שכל הנקנה, וזה השארותיו לאחר המיתה'. לכאורה לא רק לי היה קשה מה רבינו רוצה ממנו בזה, וכי רוצה לייאשו מכל הדברים שבהם לא זכינו לשכל הנקנה? ומה העצה בזה, וכי בידי לעורר שכל הנקנה? בכדי להבין הענין, נקדים מהו שכל הנקנה. רבינו אמר לאחר שגמר את המאמר שצריך לקרות את היצה"ר בשם 'מדמה'. ומקשרי התורה נראה שזה השכל הנקנה של התורה. כלומר שכשנתעד שלא נפלת באמת, כטעות החסידים שנתפסו במדמה העיקרי שאומר לאדם שהתרחק מאביו שבשמים, אלא תקנה את הידיעה של גדולת הבורא שאומרת שה' מתגדל ומתפאר בך, וממילא תעורר על עצמך שמחה עצומה בכך שזיכת להתקרב לה', אז קנית את הקביעות שלך בקדושה, ואז גם אם תחוש בנפילה, זה לא יאיים עליך, כי תדע שעלית דרגה, ויהיה לך את כח השכל שאומר שה' מתפאר בך, כדי להלחם בקליפה

טעם גן עדן

חיזוק ללימוד ליקוטי מוהר"ן (כד)

לא לפחד לחדש חידושי תורה

[א] בספרים הקדושים מבואר הרבה מענין מעלת חידושי תורה שהאדם מחדש, וגם רביז"ל הרחיב בענין זה בכמה מקומות. וגם צווה למוהר"ג שיחדש בכל יום חידוש, ופעם אחת שכב כבר לישון וזכר שלא חידש היום חידוש, ו'סחט' איזה חידוש וחזר ליצעו.

[ב] אך כח המדמה מתלבש על האדם שלא יאמין בחידושי תורה שלו. וכח הקליפה הזו של ה'מדמה', מקדר את האדם שלא ינסה להתחיל לחדש בעצמו חידושי תורה, כאילו צריך להיות בדרגה גבוהה שבביל לחדש חידושי תורה. אך צריך שידע שזה רק 'בודאי' שבודה מליבו מחשבות של חוסר אמונה בעצמו.

[ג] הרבה שואלים: איך אפשר להזהיר לאדם לחדש חידושי תורה, והרי חידושים הוא מנתה מן השמיים, ולכאורה נראה שאין בזה בחירה לאדם? אך אם מצאנו שהצדיקים מאריכים בחובת החידושים, משמע שכל אחד באשר הוא, יש בכוחו לחדש חידושי תורה.

[ד] מובא (ליקו"מ ק"ה תנינא) שהזהיר רביז"ל את אחד שיחדש בתורתו, ואל יפחד אם לא

יכון בחידושו אל האמת, כי בכל אופן שהוא, כל חידוש הוא תיקון גדול להרהורים. כי כל הרהורים הוא בכח המדמה [דמיון] של האדם, וכל מציאות דמיון של תאוה הוא שמדמה במחשבתו מילתא למילתא, כלומר שמדמה בדמיונו איזה דבר שאין לו, ובפרט אם רואה ח"ו איזה דבר אסור, תיכף הוא משווה זאת בדמיונו לאיזה תענוג אחר שטעם בעבר. ולכן על ידי שמחדש בתורה, בפרט חידוש שמדמה מילתא למילתא, על ידי זה מתקן כל הרהורים.

[ה] ועוד אמר רביז"ל (שם) שכל חידוש של תורה הוא תיקון גדול מאוד על העבר. ואמר שאפילו דיבור אחד הוא גם כן טוב מאוד ותיקון על העבר, ותיקון לנשמת אבותיו שכבר נסתלקו.

[ו] וענין זה נכון בכל חידוש בכל חלקי התורה הק', אך בעיקר בתורת רביז"ל שכל מהות תורת הצדיק הוא לברר ולתקן לנו את המדמה ולהעלותו אל שכל קדוש ופנימי, בוודאי מי שזוכה להתאמץ לחדש איזה חידוש, מתווסף כוחו של הצדיק לתקן לו כל הרהוריו.

תקוות האבלות

אחד שכבר טעם את טעמה הנפלא של האמונה, הוא מרגיש כי איבד את טעם החיים את עריבות והנעימות שבעבודת ה' וכל עבודתו הופכת לנטל, החיים קשים עליו והוא מרגיש כי השי"ת כביכול הסתלק ממנו ואינו חפץ בו, והוא חי את חייו ובפרט את עבודת ה' כאדם המתנהל לאיטו בקושי רב.

התיקון לירידה זו הוא על ידי בחינת 'לאה', כי ע"י בחינה זו יוכל לבא לבחינת רחל. לאה היא מידת האמונה באופן של שכל וידיעה, האמונה הזו מתעוררת בשעה שהאדם במצב של סילוק האמונה, בזמן שבו הוא אינו חש את קרבת ה' אליו בזמן כזה בו אמונתו לאה ועיפה, אז משגן לעצמו שוב ושוב כי השי"ת אתו עמו ואצלו, השי"ת עשה בריאה זו ומצב כזה, כך משגן לעצמו שוב ושוב באמונה ומאיר לעצמו את מה שלא זכה לאורו אלא יודע אותה בשכלו לבד, הוא מאיר את הכל אל לבו לבנות ממנו את אור האמונה.

ואם האדם לא ירפה מעבודת ה' בימים אלו ולא יתיימשק מלקבל את אור האמונה, אלא ימשיך ויתגעגע אחריה, יתאבל שלשה שבועות אלו ובכל השנה כולה על הסתלקות האמונה, ובעיקר יתבונן בכל זמן איך להמשיך אותה על עצמו וינסה בכל זאת להאיר בלבו את הידיעות אותם הוא יודע, כי באמת על אף שאין לבו חש ומרגיש את קרבת ה' אבל הצדיקים למדו אותנו כי 'הוא ית' עמך ואצלך וקרוב לך ממש כי מלא כל הארץ כבודו', וכך כל דיבורי הצדיקים, הרי בוודאי יזכה לבנות מחדש את אור האמונה, ויזכה מה שאמרנו חז"ל כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה אכ"ר.

(נערך מתוך שיעור ע"פ הבנת הכותב)

אחד הדברים שמעוררים אי נוחות אצל רוב בני אדם היא האבלות, מדי שנה כשמגיעים שלשה שבועות אלו של בין המצרים, הם מייחלים בסתר לבם מתי יסתיימו ונוכל לחזור לימי החול הרגילים והעליזים, כי כאמור רוב בני אדם אינם נוהגים לבכות ולילל, ועל אחת כמה וכמה בבכי שנראה שאינו מועיל מאומה, אלא כבכי על חלב שגשפך.

אכן מדברי רבינו ומוהר"ת (ליקו"מ ח"ב סי' פה ובליקו"ה ה' ביצ"ם ה) מתבאר ששלשה שבועות אלו הם חלק מסדר התיקון, לבנות את הנפש והדעת, לבנות יחד את בית המקדש שחורב, לבנות את הנחמה ואת התיקון.

כי הנחמה היא על ידי בחינת 'לאה', שהיא החלק הגבוה יותר של מידת המלכות, והיא מכונה לוח, וכשם שעצם הלוח היא הנשאר מן האדם אחר מלאת ימיו ושנותיו כמו שאמרו חז"ל, כך על ידי בחינת 'לאה' שהיא הדרגה שבה נשאר השכינה הק' עד שיבנה בית המקדש, על ידה אפשר להגיע להשראת השכינה ולבניין בית המקדש המכונה רחל.

וביאור הענין למעשה, יש שני דרגות באמונה, האחת מכונה רחל והשניה לאה, אמונה המכונה רחל היא אמונה פשוטה, בהירה ותמימה, חיים שבהם האדם רואה את מציאות מלכות השי"ת ואת קרבתו אליו, הוא אינו דואג על פרנסה ולבו נקי מכל טרדה, הוא חי חיים עם השי"ת, חיים של כל טוב.

אבל יש מצב של ירידת השכינה לגלות, באותה שעה האמונה כבר לא מאירה והאדם נשאר בחושך ובאפילה, מצב זה קשה מאד על האדם, ובפרט על

עומק הפרשה

אביה ובעלה מפירין נדריה

ואם היו תהיה לאיש:

ענין נערה המאורסה הוא שכבר התחיל לקבל קצת הארת הדעת והאמונה, אך אעפ"כ רואה שאינו יכול עדיין להעלות הכל בשלימות, ולכן נודר, ואז בעלה ואביה מפירים נדריה.

ויבואר ע"פ דברי רביה"ק בתורה ה' שצריך שידע שבשבילו נברא העולם וא"א לדעת בין קודם גז"ד וכו' אלא אם יבא לבחי' 'זה הדבר' היינו ע"י קיום המצוות בתכלית בשמחה, וע"ז מוסיף רביה"ק שצריך השמחה היא בלב, וא"א ללב לשמוח אלא עד שייסיר עקמימיות שבלבו, שיהא לו ישרות לב, ואז יזכה לשמחה, כמ"ש ולישרי לב שמחה, ועקמימיות שבלב מפשיטין ע"י רעמים הוא בחי' קול שאדם מוציא בכח בתפלתו, ומזה נעשה רעמים, כי א"י בזהר כד קלא נפיק ואערא בבי מטרא, אשתמע קלא לברייתא, ודא אינון רעמים, ועיקר הרעמים הם מגבורות, כמ"ש 'ורעם גבורותיו מי יתבונן' והגבורות הם בחי' כח וגבורה שאדם מוציא את הקול בכח גדול, והקול הזה פוגע בעבי מטרא, היינו בחי' מוחין שמשם יורדין טפין טפין.

ובזה נבא להבין ענין 'אביה ובעלה מפירין נדריה', כי

בחי' נערה הוא זה ששוכח שבשילו נברא העולם, ואביה היינו אור הדעת שמורה ומאיר לו שידע שבשילו נבא העולם, ובעלה הוא קיום הדעת המפשט העקמימיות שבלב, ע"י קולות של הנדרים, כי קול בחי' 'בעל' כלפי דיבור כידוע.

כי בחי' 'אבא' הוא שורש החסדים, והוא ממתיק עיקר הדינים, היינו שמודיע לנפש האדם שאכן באמת שבשילו נברא העולם, ובחי' בעלה הוא תיקון חימוץ המח שצריך לפשט עקמימיות שבלב, ע"י הקול בחי' בעלה כנ"ל, והוא ע"י קול הנדרים והפרתם, והוא סדר כפרת העונות בבחי' מ' מפר לי, ונשפע שפע הבינה בחי' קול שופר גדול המיישר את עקמומיות הלב, וצריך שהקול יפגע בעבי מטרא כדי שיבא לשמחה בבח' 'זה הדבר'.

הרי שענין בעלה הוא קול הרעם הפוגע במח ומשמחו, וזה מ"ש שם רביה"ק שצריך לשתף חסדים והגבורות, שהם הם בחי' בעלה ואביה, כי אביה הוא החסדים ובעלה הוא קול החזק בחי' רעם גבורותיו המפשט העקמימיות, וע"י שתיהם ביחד יוכל להפר נדרו, היינו לחזור לאור המוחין, לדעת שאכן שבשילו נברא העולם כדי שיעלהו לבוראו.

בית ערבי ופנימי [ג]

משמעות המושג 'ערכים' הוא: דברים שיש להם ערך וחשיבות. כל מוסד חינוכי ההולך בדרך התורה, אמור להיות לו ערכים. הדבר החשוב ביותר שמוסד חינוכי עושה מעבר לחומרי הלימוד שהם מלמדים, הוא בניית ערכים לחניכים הלומדים שם. סדר עדיפויות, מה חשוב בעיקר ומה חשוב פחות.

ולכן בכל פעם שאנו עומדים לפני החלטה היכן לשלוח את הילדים, בודקים אנו מה הם 'ערכי' המוסד, על מה הם עומדים ומה חשוב להם לחנך. יש שיש להם 'ערכים' חיצוניים של כבוד והצלחה, ויש שיש להם 'ערכים' פנימיים להחזיר הערכה עמוקה לתורה ולכל מצווה, שהשם יתברך יהיה מרכז החיים.

אף שישנם 'ערכי' יהדות' אותם צריכים ללמוד, אך ערכים פנימיים אי אפשר ללמד, זה עובר בצורה סמויה דרך הלב של המחנכים.

כמו שהדבר פשוט בעיני מוסדות, על אחת כמה וכמה בעיני הבית. בית יהודי הוא לא רק בית שמגדל בהם ילדים ודואג לצרכיהם. בית יהודי הוא לא רק בית שיש בו שמירת הלכה וחינוך תורני. בית יהודי הוא בית שבונה ערכים למי שגדל שם. עניין זה הוא פשוט, אך פעמים שתוך כדי פעילות ועבודה שוכחים את המטרה.

כל בית מגדל ילדים בגשמיות, לספק להם כל צרכיהם, אוכל, בגדים. כל בית יהודי מחנך לשמירת תורה ומצוות, אך בעיקר צריך לראות להחזיר 'ערכים'.

כבר בתורה הראשונה בליקוטי מוהר"ן אומר לנו רביז"ל שעיקר הגלות הוא, שהחן וחשיבות של ישראל נפל. כל בעיית הדור שאין מכירים בחן וחשיבות שיש לעם ישראל, אפילו שמחנכים לתורה ומצוות, אך החן נמצא אצל הגויים, שם יש את הפאר וההדר, הם יודעים להחשיב את ההבל שלהם ולעשות מזה עניין, ועל כן יצר הנעורים מושך לשם.

לא מספיק לחנך שילכו בדרך התורה, אם הלב מושך לחן של הגויים, מתנהגים בדרכיהם, לפי החוקות שהגויים קבעו מה חשוב ויפה. יש לראות לעורר בבית חן וחשיבות יהודית, לחקות את יראי ה', במלבושיהם ובמנהגיהם, מעבר לחינוך המעשי של שמירת ההלכה והתורה (ליקוטי הלכות חוקות העכו"ם ב').

בית ערכי הוא בית בו עושים עניין מכל מצוה, שבתות ומועדים, לא רק במובן החיצוני של פאר והדר, כי לעולם לא נוכל להביא תחליף חיצוני לחיצוניות של הגויים. עיקר החן וחשיבות שיש לעם ישראל הוא השמחה והחיות שיש לנו במצוות.

כאשר הילדים רואים את ההורים שמחים במצוות, וטוב להם עם 'ערכי' היהדות, אזי נבנה אצלם בכח הדמיון שלהם, חשיבות וערך ליהדות.

כל יהודי שומר תורה ומצוות יהיה מי שיהיה, יש לו ערכים מסויימים של אידשקייט שלהם הוא מחובר, וכל אחד צריך למצוא אותם ולהגיש אותם בבית לעיני הילדים, הם קולטים מה יקר אצל ההורים ומה נותן להם חיות.

מתחדשים

שְׁעָרֵי שְׁמַיִם פָּתַח: בימים אלו בו אנו מתפללים שנוכח לקיים צוואתו הקדושה שציווה להתקבץ על ציונו הק' אומנה בימי הכסא, יתקיימו עצרות ענק לתפילה ותחנונים - בכל עיר ועיר. ואנו אין כוחנו אלא בפינו! עקבו אחר הפרסומים.

עוד לא היה כבושם הזה: למעלה משנה מאז שהפציע גליון 'עלה לתרופה' במתכונתו המורחבת והמפוארת, כשלאשונה הופיע מדור 'תנוך לנער' באור רבינו ז"ל מאת הרה"ח ר' אברהם יצחק קלצקי שליט"א. כעת, אחר שנתקבל בהתלהבות רבה הן בציבור והן אצל אנשי חינוך אשר השתיתו עליהם סדנאות חינוך, לוקטו המאמרים לספר ראשון בסדרת "שמע בני". הפצה ראשית: 052155435.

התורה הזמנית: בס"ד, בתקופה האחרונה התקיימו שיעורים נדירים מסוגם, בעיון מופלג ודעת ישרה - על תורה כ"ה - התורה הזמנית, מאת הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א. ניתן להשיג את הספר (6000 עמודים) בפניה למערכת, או בפניה למס' הנ"ל.

הופיע! הספר "תורת יקותיאל", שו"ת מכתב ידו של הגאון ר' יקותיאל זמנא אב"ד ק"ק מעדוועדיווקע - מגדולי תלמידי מוהר"ת ובנו של הרה"ק ר' ישעיה שלום בהרה"ק ר' יודל תלמיד רבינו, עם הגאון ר' משה נחום ירושלימסקי. נוסף: פרקי תולדותיו. בח"ב נדפס 'דרשת מוסר', מכת"י המגיד מטירהאויצע. בתי כנסת יכולים לקבלו חינם. הפצה ראשית: 05273120.

מערכת 'עלה לתרופה' מתרחבת, וזכויות ההפצה מגיעות אליכם! לתרומות ולהנצחות, חייגו כעת: 0527166280.

י"ל ע"י מכון עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות לניימיס בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערבית וסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

בעתים הללו שפבר ארץ עלינו הגלות והשם יתברך מצפה בכל עת לשוב אלינו ולחזור לבנות בית מקדשנו, ראי לנו שלא לעקב חס ושלום בנין בית המקדש רק להשתדל בבנינו. עלינו מאד צריכין לחזור לקום פהצות בכל לילה וקהיות מתאבל מאד על חרבן בית המקדש, פי אוילי פגלגול האשון היה הוא הגורם שיחרב הבית המקדש. ואפלו אם לאו, אוילי הוא מעכב עתה פהצתו בנין בית המקדש ונתשוב גם כן פאלו גרם להחריבו. ועל זה יבנה ויתאבל מאד בכל לילה פהצות ועלינו זה יחיה נחשב פאלו הוא משתדל בבנין בית המקדש.

ועלינו זה יבנה להתקרב אל האמת, דהינו להתקרב לצדיקים ויראים וכשרים אמתיים שהם עקר הפאר והחן והיפי האמת של העולם, ועלינו זה יהיו נפתחין עינינו ונסתכל על עצמו בכל המדות איד הוא אוהו בהם, ולשוב בתשובה על כל המדות רעות ויבנה לדעת ולהפיר את שמו הגדול והתנן: ליקוטי עצות, חצות ד

יהלום

עקר התשובה השלמה אי
אפשר לזכות פי אם ע"י צדיק
אמת, ועל דם יתקן הכל!

ליקוטי עצות תשובה לנ

דעת.

איך אפשר להתאבל על בית המקדש שנחרב לפני הרבה שנים ולא ראינו אותו לעולם? ומה משמעות הענין שבבין המצרים אפשר להתקרב לה' יותר מכל השנה?

ישנם ב' אופנים בו אפשר להרגיש קשר. הקשר הפשוט הוא להיות ביחד. אך כאשר הקשר הזה לא קיים, יש אופן אחר, על ידי געגוע והשתוקקות להיות יחד. כל רגע של געגוע הוא חיבור חזק.

אך ישנם ב' מיני געגוע. יש געגוע של חסרון, כדוגמת געגוע על דבר שהסתלק ולא יחזור עוד בגלגול הזה, והוא כאב קשה, המפיל את האדם לעצבות, ואין דרך להרים את עצמו רק על ידי הסחת דעת, בבחינת 'אזירה על המת שישתכח מהלב'.

אך יש געגוע לאדם חי וקיים שלא הסתלק, אלא שמכמה סיבות יש ריחוק, ואין עדיין אפשרות להפגש, והוא רק ענין של זמן עד שיפגשו יחדיו, ואותו אחד כבר התחיל את הדרך חזור לפגישה. הגעגוע מהסוג הזה, הוא געגוע שיש בו חיזוק עצום לקשר, געגוע שיש בו תענוג גדול מעצם הגעגוע, געגוע שאינו חפץ להסיח

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מ"צ בעיר בית שמש יצ"ו

הלכה פסוקה

הלכות הנוגעות מי"ז בתמוז עד ר"ח אב

שכורה (שו"ת לבושי מרדכי א קא. הליכות א"י ביהמ"צ ז' ע). אך יש שנהגו להחמיר בזה משום 'סימן טוב'.

סיוד ושיפוץ. מותר לעשות שיפוצים ולסיד בימים אלו עד ר"ח אב. ובכל זאת יש שהחמירו בזה (בא"ד תקנא ד, שנהגו לא לסיד. בהליכות אב"ט ט, מנהג ירושלים לא לסיד אבל אין איסור. מב"ל יח, מותר טוב אם יעשה קורם).

חשש סכנה. בימים אלו יש להימנע מדברים שיכולים לבוא לידי סכנה, ובפרט משעה רביעית עד תשיעית [זמניות], והיינו מסוף זמן קר"ש עד חצי שעה לפני זמן מנחה קטנה. ולכן: אין להכות את הקטנים. אין ללכת יחיד מחוץ לעיר. אין ללכת בין חמה לצל (ראה: שו"ע תקנא יח ומשנ"ב שם. מקור חיים יח. פרמ"ג משב"ז יח. סידור יעב"ץ ביהמ"צ י ערוה"ש לט. אשל אברהם יח).

טיול ורחיצה. אין איסור לטייל, אך יש להיזהר שלא ללכת במקום סכנה. וכן אין איסור לרחוץ בים וכדומה, אך הואיל ויש בזה קצת חשש סכנה, נכון להימנע למי שאינו צדוק לכך, בפרט בשעות הנ"ל וגם אין שם עוד אנשים. ואותם המחלקים בין מי שהתחיל כבר להתרחץ שמוותר, ובין מי שעדיין לא התחיל שאסור לו - אין לזה שום מקור (ראה: ה"ש יד ה. מב"ל ט. תשובות והנהגות ב רסג. מקד"י מו).

מתנה - מותר לתת מתנה בימים אלו (ראה: מק"ח תקנא י. מב"ל פו ז. מקד"י פג. ולא אסרו אלא בתשעה באב).

ב. אבל אם כבר קנו אותו לפני ימי בין המיצרים ובירכו עליו שהחיינו, מותר לחדש אותו עד ר"ח אב. מי שמברך 'שהחיינו' על בגד חדש רק בעת הלישה הראשונה ולא בשעת הקנייה, מותר לקנותו בימים אלו על מנת לחדש אותו לאחר תשעה באב. ג. הנוהג לברך שהחיינו בשבתות אלו, מותר לחדש אז בגד חדש. אך אין ללבשו במנחה של ערב שבת כשעדיין לא נכנסה השבת (שו"ת ריב"א או"ח כד).

ד. בגד שאין מברכים עליו 'שהחיינו' מחמת מיעוט חשיבותו, וכן מי שאינו נוהג לברך שהחיינו בכל אופן על בגד חדש - מותר לקנותו וללבשו (משנ"ב מה. הליכות שלמה יד א. מבית לוי, ביהמ"צ יח).

ה. הוא הדין בכל זה גם בכלים ורהיטים החשובים שמברכים עליהם שהחיינו. אמנם דבר שיש שותפים בשמחתו, כגון כלי או רהיט חדש המשמש לבעל ולאשתו או לשאר בני הבית, שאז צריך לברך עליו 'הטוב והמטיב' - מותר לקנותו ולברך עליו הטוב והמטיב (שע"ת יז. מב"ל שם).

ו. בכל זאת יש שנוהגים לא לקנות או לחדש בגד חשוב או לקנות כלי או רהיט המביא לידי שמחה גדולה, אף באופן שאין מברכים שהחיינו או בשבת (א"ד תקנא ז ערוה"ש תקנא יח. ובמב"ל יח, שיש להימנע במידת האפשר).

שונות

דירה. אין שום איסור לעבור דירה בימים אלו, בין דירה קנייה ובין

ברכת שהחיינו
א. אין לברך ברכת 'שהחיינו' בימים אלו. אבל בשבת אין להחמיר בזה, אמנם לפי האריז"ל אין לברך שהחיינו גם בשבת (ראה: שו"ע תקנא ז. מג"א מב. באר היטב ושע"ת לח. משנ"ב ב צח ושע"ת צ"ב טז).

ב. ולכן אין לאכול פרי חדש, כיון שיצטרכו לברך שהחיינו על זה. ואם לא ניתן להשיג את הפרי אחר כך, מותר לאכול ולברך עליו שהחיינו. אכן אם אפשר לדחות את אכילתו לשבת, צריך לעשות כן (רמ"א שם ומשנ"ב קא). מעוברת או חולה הזקוקים לפרי חדש, מותרים לאכול אך לא יברכו עליו שהחיינו (משנ"ב טז). קטן שאינו יודע להבחין בין ימים אלו לשאר ימות השנה, ותאב לפרי חדש, מותר לו לאכול ויברך שהחיינו (ברכי יוסף תקנא ט).

ג. בעת: ברית מילה, פדיון הבן, ראיית בתו בפעם הראשונה - מותר לברך שהחיינו (ראה: שו"ע שם. מאמר מרדכי טז. מקדש ישראל טז).

קניית בגדים וכלים ורהיטים חדשים מותר לקנות וגם לחדש בגד, וכן הדין בכלים חדשים. אלא שאם מברכים על זה 'שהחיינו' נשתנה הדין, וכדלהלן:

א. בגד שמברכים עליו שהחיינו, אין לקנותו וללבשו בימים אלו. ואם מוכרחים ללבשו עתה, מותר ללבשו, אך יש להסתפק אם לברך שהחיינו (ושמא דינו כחולה שאינו מברך, אך כמי שלא ניתן להשיג הפרי וכו' שמברך).